

Znaky antickej literatúry

- polyteizmus (mnohobožstvo)
- podriadenosť ľudí bohom
- skladnými i zápornými ľudskými vlastnosťami
- „polobohovia“ (potomkovia bohov a žien alebo naopak)
- premena človeka na boha (apoteóza)
- osudová neodvratnosť (ananké)
- harmónia telesnej a duševnej krásy (kalokagatia)
- spracovanie najstarších príbehov, piesní do rozsiahleho epického diela
- vznik drámy

STAROVEK

3500 PRED KR. – 5. STOR. PO KR.

Sofokles
Antígona

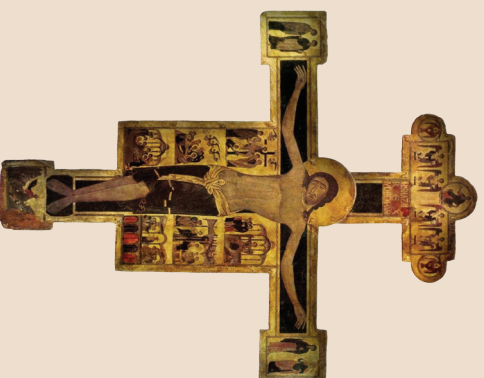
Znaky stredovekej literatúry

- nemenné pravidiá krásy, umelckých postupov a prostriedkov
- literárne autority – Biblia (imitácia, parafrázovanie, citácia Biblie), antika
- univerzálnosť (všestranná platnosť Biblie, latínčina)
- anonymita diel, kolektívnosť
- transcendentálnosť (nadzmyslovosť)
- synkretizmus
- hrdina: rytier a svätec (idealizované typizovanie hrdinu)
- výrazové prostriedky (alegória, symboly)
- žánre: náboženské (modlitba, exemplum, kázeň, legenda), svet-ské (rytiersky epos)

STREDOVEK

5. STOR. – 15. STOR.

Konštantín Filozof
Proglas

Znaky renesančnej literatúry

- orientácia na pozemský život a jeho prežívanie
- človek ako stredobod umenia, autor vystupuje z anonymity
- dôvera v rozum a vedecké bádanie (racionalizmus)
- zmyslové vnímanie ako popreči stredovekého odriekania (senzualizmus)
- literárna tvorba v národných jazykoch
- vo výtvarnom umení objav perspektívy a oživenie starovekého ideálu krásy založeného na harmónii a proporionalite

RENEŠANCIA

14. STOR. – 16. STOR.

W. Shakespeare
Hamlet

Znaky barokovej literatúry

- opätovný príklon k náboženskej ideológii
- rozpoštenosť barokového človeka, nevyrovnanosť, dvojité život
- protikladnosť v obsahu i vo výrazových prostriedkoch
- snaha pôsobiť na city
- zmysly človeka (dekoratívnosť/ozdobnosť, patetickosť/nadnesnosť, hyperbolizácia)
- zmena poznávanej skutočnosti na znaky, symboly, ktoré majú vyslovit' nevysloviteľné a tajomné

BAROK

16. STOR. – 18. STOR.

H. Gaolovič
Valaská škola mravúv
stodola

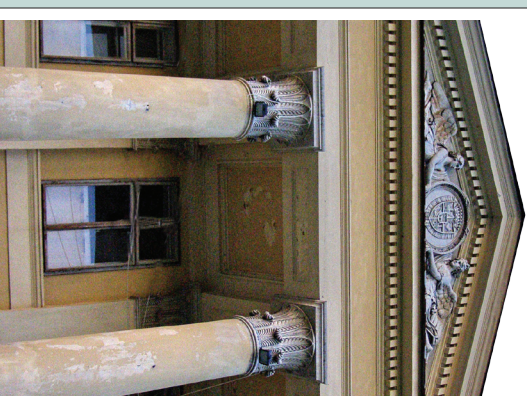
Znaky klasicistickej literatúry

- normatívny charakter umenia
- antické vzory
- racionálny prístup k tvorbe, prednosť rozumu pred citom, povinnosť pred láskou
- delenie žánrov na vysoké a nízke
- čistota žánrov

KLASICIZMUS

17. STOR. – 18. STOR.

Molière
Lakomec

19. STOR.